

Ino. A. Go. 979.

URARE

adresată

bd 232 437

CU OCASIUNEA ANULUI-NOU 1877

Domnului

ION C. BRĂȚIANU,

Președinte al Consiliului de Miniștri

și

Ministru de Finanțe.

BRAILA

TYPOGRAPHIA P. M. PESTEMALGIOGLU.

Domnului Ion Movilă,

Doctor în drept, fost
Prezident al Tribunalului
de Braila etc etc.

În semn de afecțuoasă
amintire și distinsă con-
siderațiune din partea
autorului acestor strofe,
ca amic al D. sîc.

D. Veliksin.

Braila,

24 Ianuarie

1. 877.

**DONAȚIUNEA
JOAN J. MOVILĂ**

URARE

adresată

CU OCASIUNEA ANULUI-NOU 1877

Domnului

ION C. BRĂȚIANU,

Președinte al Consiliului de Miniștri

și

Ministru de Finanțe.

.....„Famam extendere factis
Hoc virtutis opus.“

Virgiliu.

„Plus l'obstacle est puissant, plus on reçoit de gloire ;
Et les difficultés dont on est combattu,
Sont les dames d'atour qui parent la vertu.“

Molière.

I.

Dacă d'ale lumii bunuri sôrtea-a vrut să me priveze,
Și dacă n'a vrut natura sufletul s'emi inzestreze
Cu virtuți d'acele rare, ce aleșii numai aũ;

Cel pucin acé virtute, primitivă și modestă.
Ce nu pôte să lipsescă din tr'uă animă onestă,
Și pe care bunii nostri mai ades' o possedaũ;

Acé gingașă virtute de Spinoza desdemnată,
 Dér' de 'ntréga omenire și 'n toți timpii onorată,
 Gratitudea, in fine, pot și eă să mă fălesc

C'a fost pussă de natură 'n a mea ânimă duiósă.
 Nu cu mâna eă avară, ci cu mâna'i generósă.
 Cu-acé mână, ce înalță spre Cer lutul omenesc,

Și 'n ființia mea ea încă are forță de viéță,
 De și 'n ânimă 'mă domină a dorerii négră cétă.
 De și focu-'i d'altă-dată suferințiile l'aă stins....

Gratitudea dér' astă-đi este singura simțire,
 Ce măi póte să descepte Musa mea din amortire,
 Din funesta letargiă, ce de mult o a coprins;

Gratitudea inspiră ânimei și Lirei mele
 Aste strofe de urare, cu suspine printre ele,
 Ce, ca un modest omagiă, vă ofer de anul-noă.

Gratitudea celestă, ea 'măi măi dá și ađi poterea
 Să culeg de sub zăpadă, bravând gerul și dorerea,
 Ghiocei acesti rustici, cari sunt singurul cadoă,

Singurul present, ce p^ote, f^or^o a'şⁱ ruina budgetul,
 S^e ve dea, 'n ac^est^a mare şⁱ solemn^a đⁱ, poetul,
 Ce nu uit^a bun^atatea, ce avur^aţi c^otre el....

II.

A! d^er' ce-aşⁱu pot^e e^u o^re—^et^a-u^a grav^a cestiune—
 S^e urez f^or^o ilusⁱi cu ac^est^a-ocasiune
 Primul^ui Ministru-al ț^erei in tr'un timp aș^a crudel?

Cred c^o n'am necesitate s^e v^e fac alt^a urare
 Mai conform^a cu a v^ostr^a patriotic^a-aspirare,
 Dec^ot s^e repet p'acea, ce ades a'ți auđit....

Da, ca toți c^oți dorese sincer fericirea-acestei ț^ere,
 V^e urez: s^e ve dea Cerul s^an^etate şⁱ potere,
 Ca s^e dați patriei v^ostre tot ce i-a'ți f^ag^aduit,

Şⁱ s^e faceți s^e triumfe verⁱ-ce oper^a m^ar^eț^a,
 Ce-ar crea politicesce Rom^aniei u^a vi^eț^a,
 Care s^e resbune 'n fine nedreptatea din present,

Pentru ca s^e p^ot^a fⁱi ț^erelor daco romane,
 Descendinții de la Istru ai coloniei traiane
 S^e devin^a primul popo^l, primul Stat in Orient....

Asta, pre t r m politic, este singura urare,
 Ce vă fac  i v  voi  face c'ua ne'nvins  insistare,
 Ca „*Delenda est Carthago*“ a ilustrului Roman....

III.

D r', p n  la implinirea  stu  vis al meu de aur,
 P n  se zdrobesc  țera capetele de b laur,
 Ce-o  in incă departată d'al măririi ei liman,

E  vă mai urez din suflet să poteti, intr'ua unire
 Cu to i bunii fi ai țerei, ce doresc a ei mărire,
 Pre t r mul economic mai cu sémă s'o 'n l a i.

V  urez, specialmente, s  crea i economia
 Publică-na ionale, ce lipseste 'n Rom nia,
  i, prin bănci de credit bune, creditul săi anima i;

S  st rpi i din s nul țerei usura ucig tore,
 Acest verme, care sugă sucul bietelor popore,
  i paralis z  tótă desvoltarea intr'un Stat;

Să crea i a ed minte de acele ce desghia a
 Spiritele  i da  munc i  i comerciului vi t ,
 Cum făcură 'n Europa popoli  ce-a  prosperat;

Să dați sbor agriculturii, dându'î banca ei rurale;
 Să dați micelor industrii bănci de credit mutuale,
 Să dați munți de pietate la săraci in general;

Și societăți de cele disse cooperative
 Să 'ndemnați să se formeze, spre-a da brațelor active
 Un vast câmp de-activitate și un eftin capital.

C'un cuvânt, să faceți totul, tot, ce-uă sinceră unire
 Intre stâlpii națiunii și spre-a țerei fericire
 Póte face,— cum se cere de l'ai țerei corifei,—

Și să dați voi României uă industriă română,
 Ca să n'o mai speculeze exploatatórea mână
 A străinilor, ce astă-đi absorb tótă seva ei;

Căci industria e astă-đi principala avuțiă,
 Gloria cé mai solidă și poterea cé mai viă
 Intr'un Stat; printr'ênsa astă-đi națiunile prosper;

Vai! și plaga, plaga nóstră sociale cé mai mare,
 Este lipsa ei din țéră, ce ne ține 'n tristă stare
 Și ne 'mpinge pre priporul națiunilor ce per....

IV.

Chiar din propria-vă gură a potut s'auđă țera,¹⁾
 Că acéstă crudă lipsă este pêne astă-đi féra,
 Ce rěrunchiı̄ eı̄ sfęșiă și o face-a lănceđi....

Spusu-i-a'ți, ca nimeni altul, c'ună virile elocinția,
 Că, de nu-și va căuta lécul *in labóre și 'n sciinția*,
 Plaga-'ı̄ va forma cangrenă și cangrena-o va zdrobi...

Da, acésta este plaga, ce dă junghiuri națiunii,
 Plaga, ce paraliséză resolvarea cestiunii
 De regenerare-a țerei intr'un mod mântuitor.

Vă urez dér', și cu mine tótă țera vă uréză,
 Sę 'ntreprindeți vindecarea astei plăgi, ce săngeréză,
 Și veți fi pururea mare, făcênd mare pe popor.

V.

Nu ministrul ce 'ngenuchiă țeri străine este mare,
 Ci acel ce țerei séle dă lumini și prosperare:
 Richelieu este un geniū, dér' Colbert e un model.

Unul e ambițiunea, cel-alt e patriotismul;
 Unuia poporul Franței 'ı̄-admira machiavelismul,
 Cel-alt e și va fi vecinic bine-cuvêntat de el!

1) In ședința de la 14 Decembre 1876 a Adunării Naționali.

Alexandru 'nvinse lumea, și ađi patria sea geme
 In sclaviă și 'ntuneric: n'a lăssat de cât blăsteme
 Și ruine acest mare concherant in urma sea!

Alexandrii ¹⁾ Lumii Noue nu aű cucerit, in fine,
 De cât numai libertatea și industria, eű bine!
 Lumea Nouă intre State strălucesce-ađi ca uă sté!

VI.

Belgia, ca teritoriű și ca populațiune,
 Nu e necű a duo-decea a Russei fracțiune,
 Insă Belgia intrece in industriă pe Ruși,

Și d'acea Belgianiű aű atăta avuțiă,
 Incăt pot sű imprumute pe poterica Russiă:
 Prin industriă pigmei pe giganti eű aű supuși....

De ce n'ar fi Romănia Belgia din Oriinte,
 Când natura i-a dat totul și 'n mesură abundinte
 Spre-a'ű assecura 'ntre popoli acest loc invidiat?

---

1) Washington, Franklin, Lincoln, și toți cei-alți mari și glorioși
 barbați ai Americi, cari aű intemeiat libertatea acestui Stat și aű
 contribuit la crearea și in florirea industriei séele, cea ce l'a făcut
 sű fiă astă-đi atăt de potinte și atăt de prosper in tóte privințiile.
 Dedeű, prin antitesű, acestor străluciti și eminenti barbați ai Ame-
 ricei, numirea de Alexandri ai Lumei Noue, dupe cum se mai nu-
 mesce America, spre distingere de lumea vechiă sűu vechiul conti-

Nu se cere pentru-a țerei răpede inaintare
 Către-acéstă 'naltă țintă decât numai uă scămbare
 De vederi și de-acțiune in potericii din Stat...

VII.

Țéra, 'n cea ce privesce avuția-'i naturale,
 E ca Prometheu in timpul când, printr 'un decret fatale,
 Un vultur cumplit ficații ne'ncetat êi devora ;

Uă săgétă-a lui Hercule pusse capët la dorerea
 Marelui martir, redându'i libertatea și poterea :
 Uă săgétă dér' c'acea, étă ce-ar assecura

Venitorul Romăniei! Și săgéta salvatóre
 Sunt resursele din țéră, astă-đi neproducătóre,
 Pusse 'n stare a produce tot ce 'n Belgia produc.....

Facă dérë Provedinția, v' o urez sinceramente,
 Sê fiți voi, Ion Brătianu, și toți cei cu sentimente
 De Romăni cu dor de țéră, toți câți sórtea ei conduc,

---

ment, pe care 'l forméză Europa, Asia și Africa,—rog sê nu se formalizeze nimeni de acéstă explicațiune, care nu privesce de loc pe cei ce cunosc geografia,—pentru-că numai nesce assemeni bărbați, numai bărbații aceia, cari daú popolilor lumini, libertate și industriă, sunt, dupe mine, singurii și adeverații ómenii mari in secolul nostru, și singurii, cari, fórá a revolta consciința umană, pot cu drept cuvênt sê se numéscă cuceritori in timpul modernii, cuce-

Să fiți voi acel braciū tare, d'ua tăriă ne'nmuétă,
 Care se `ncordeze arcul și s'arunce-acé săgétă,
 Ce salvéză din tortură pe sërmanii Promethei....

VIII.

Ca corónă și ca base la urările-exprimate
 Pêně-aci, — și cari in fundul ânimei sunt formulate
 De toți câți eși iubesc țera și doresc mărirea ei, —

Eū, poetul a cui Liră salutată cu ardóre
 Aurora re'nvierii astei biete țerișiore,
 Cu atât mai sfêșiată d'orice mână de dușman,

Cu cât ea e mai formósă și avută din natură,
 Și cu cât este menită să devină, prin cultură,
 Fiică demnă in tot modul de părintelei Traian;

Ca corónă nestimată și ca cé mai forte base
 La urările-exprimate fôră neci uă perifrase
 Pêně-aci Domnie: Vóstre, eū vė mai urez acum:

---

ritorii ai luminei in contra intunericului, ai libertății in contra tiraniei, ai inavuțirii și prosperității popolilor in contra stării lor de miseria, cuceritori, c'un cuvânt, ai civilisațiunii in contra barbariei, pe cari tótă lumea eî bine-cuvintéză și nimeni nu 'i blăstémă, pentru că ei nu fac pe nimeni să verse lacrimi, și fac, din contra, pe tótă lumea să se bucure profitând, mai mult seū mai pucin, de geniul și de cuceririle lor.

Să dați țerei uă cultură cât se pôte măi intinsă
 Și cu basi cât măi solide; să aprindeți flama stinsă
 A aceluî foc, din care n'avem astă-đi decât fum.....

IX.

Dintr'ua margine a țerei pêne 'n cé-altă să fiă
 Scolî primare in tot satul și săteniî toți să sciă
 Cea ce'n Statele culte se invéță intr'un sat;

Astfel ca instrucțiunea publică obligatóre
 Să se-aplice 'n tótă țera cu strictetă și rigóre,
 Ca să fim și noi, prin tr'énsa, un popor civilisat.

Și prin urbi scolî secundare cât măi multe și măi bune,
 Scolî d'acele, cari exclude luxul din instrucțiune,
 Și, in locu'i, pun, din contra, tot ce este măi util;

Scolî, da, scolî d'așa natură să dați voi acestei țere,
 Voi câți sunteți, câți fuserăți, câți ve'ți fi ér' la potere,
 Spre a nu măi fi poporul, cum e astă-đi, un copil....

X.

Alții aũ imulțit óstea, ș'aũ redus instrucțiunea;
 Faceți voi din contra astă-đi, faceți s'aibă națiunea
 Scolî măi multe decât tunurî, și măi forte va fi ea!...

Căci e trist să n'aibă țera neci chiar scoli d'agricultură,
 Când ea, mai presus de toate, prin a solului natură,
 E agricolă și 'n holde stă mai mult averea sea.

Plugu 'n stare primitivă, vitele degenerate,
 Sărăcia și ignoranția cé extremă de prin sate,—
 Tóte-aceste reclam scóle, ér' nu tunuri și soldați.

Scóle dér', și mai cu sémă scóle cari să respândéscă
 Artea și industria 'n țără ș'avuția s'e'i măréscă:
 Étă armele, ce țerei v'e urez astă-đi s'e'i dați!

XI.

Măna, ce-alimenta reul, nu mai e la cârma țerei,
 Inșă réul tot subsistă, de și frânele puterii
 Aũ trecut in altă mână, căci ást reũ inveterat,

Ást reũ crud a fost și este 'n organismul sociale,
 Este morb de diatése, morb constituționale,
 Și nu cu paliative póte fi el vindecat....

Fórá-uă cură radicale, seriósă, ne 'ntrerumpă,
 Țéra nu póte să scape de humórea cé coruptă,
 Ce 'ntreține 'n al eĩ sânge acest virus destructor.

Dér' acéstă mare cură este-uă operă, ce cere
 Conlucrarea-a tot ce 'n țeră e viuéță și potere:
 Capî ai țerei! dați dér' astă-đi ást esemplu salvator!...

XII.

Albî séu roșiî, dați dați toți mâna pentru-a țerei mântuire!
 Dați toți mâna, voi câți sincer vreți a patriei mărire,
 Căci la toți vă este mamă și toți sunteți fii sei!

Voi sciți toți c'adí inimicul țerei nóstre cel mai mare,
 Nu e Russul, nu e Némțul, nu e Turcul, neci cutare
 Dintre fii națiunii, cari aú nume de fii rei!...

Inimicul, — care altfel tot prin noi mai stă 'n picióre
 Și c'ua mână nevedută dă loviri ucigătoare
 Țerei, — vai! étă 'n sintese un tabloú intristător!—

Inimicul, o spun érəsi, morb latent dér' redutabil,
 Este usura dămnată, un flagel abominabil,
 Ce ingrașă câți-va trântori ș'atrofiă pe popor;

Inimicul, ce sfěșiă sênul țerei, ca uă féră,
 Este lipsa, mai totale, de industriă in țeră,
 Ce 'i măresce sărăcia tot mai mult din an in an;

Inimicul țerei este, inimicul ei mortale,
 Ignoranța 'n care jace populația-î rurale
 Și uă parte fôrte mare din poporul ei urban;

Inimicul este încă luxul ș' imoralitatea,
 Ce-aũ scăđut dorul de țeră ș'aũ mărit venalitatea,
 'Ncât la mulți ađi consciința e uă marfă de vëndut....

Inimicul ei, in fine, inimicul cel mai mare,
 Cel mai crunt, cel mai teribil, cel ce mai fôră 'ndurare
 Ruineză și sfêșiă p'acest popol abătut:

Este ura cé profundă, ura cé inveninată,
 Ură dintre leũ și tigru, acé ură ne'mpăcată,
 Ce esiste 'ntre partide și pe toți ne-a invrăjbit!....

Ura, da, acéstă mare și invierșunată ură,
 Acest șérpe, ce ne mușcă cu inveninata'î gură:
 Êtă inimicul țerei cel mai crud și mai cumplit!

Da, ea este inimicul cel mai gróznic ađi al țerei,
 Lupta asta intestină pentru frânele puterii:
 Stan e Roșiũ, — dă foc lumii; — Vlad e alb, — e un strigoiu!...

Să nu 'mî diceți c'asta este lupta, care dă lumină!
Nu! căci lupta de credinție este pacinică și lină;
Din ea esse adevêrul, ér' nu sânge și noroiu!....

XIII.

De n'ar fi acéstă luptă, jalnică și fratricidă,
Tóte cele-alte rele, ce destrug, ca uă omidă,
Muguriî reinviuerii ástui popol rěstignit,

Ar peri treptat, cum pere negura, când esse sóre,
Pre când astă-dî ea slăbesce a poporului vigóre,
Și mănține pe vrăjmașii, ce mai sus am denumit.

XIV.

Ce fel! stâlpi ai națiunii! voiți toți binele țerei,
Și vă sfêșiați, ca lupii, pentru frânele puterii!
Ce fel! numai ca ministri sciți voi țera să serviți?!

Ce fel! tot talentul vostru și sciinția vóstră tótă
Intr'atât se mărginesce?! nu mai sciți voi altă rôtă
Decât numai p'a puterii s'o miscați și s'o 'nvêrtiți?!

Ce fel! numai pre-a puterii strimptă și spinósă cale
Sciți să faceți fericirea patriei cădută 'n jale?
Nu mai sciți și pre-altă cale să dați țerei ajutor?

Dér' sciți bine cât de vastă e arena-activității.
 Sciți cât bine-aũ potut face țerei lor ș'umanității
 Mulți din câți, nu ca ministri, aũ servit cauza lor!....

XV.

„A! d'am fi noi la putere, — ȃiceți uniť, — ce n'am face
 Pentru-a țerei fericire!“ — „Țera suferă și jace
 In cădere, — ȃiceți alții, — d'am fi noi la cărma ei,

Căt de mult n'am inălța-o, ce scămbare fericită
 N'am produce noi in starea'i cé atât de umilită!“ —
 Étă ce ne spuneți vecinic, și pre rënd, voi capiți sei!

Și ađi uniť, mâne alții, treceți toți pre la putere,
 Vě mai duceți, veniți éreși, gustați toți din dulcea'i miere;
 Și, cu tóte-aceste, țera, — de mult, póte, ce-o iubiți, —

Țera, vai! in loc sě scape de cuțitul suferinței,
 Ea, din ȃi 'n ȃi, mai reũ cade in abissul decadinței! —
 O! lăssați acéstă cale, decă vreți s'o mântuiți!....

XVI.

Pussu-v'am sub ochi tabloul relelor inveterate,
 Ce minéză esistenția aștei țeri infortunate;
 Și, pre cât me duce mintea, pre cât pot sě judec eũ,

Aretat'am tot-uă-dată și remediul, prin care
 Ar poté să scape țera din acéstă tristă stare,
 Și s'adjungă l'acé tréptă unde-o chiamă dreptul seū.

Vě urez dér' încă-uă dată, ca urare de 'nchiăiere,
 Atât voë, capit țerei, ce sunteți ađi la potere,
 Și ne-ați dat deja uă probă, c'ați sci cum s'o vindecați;

Cât și celor-alti fili nobili și distinși barbați ai țerei,
 Câți sciū și voesc s'o serve și când n'au cârma poterei:
 Vě urez să dați toți mâna și poporul să salvați!...

D. VELIKSIN.

Braila, 1 Ianuariū 1877.

